

TÜRKÇENİN İKİNCİ/YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE KONUŞMA BECERİSİNİN KAZANDIRILMASI VE GELİŞTİRİLMESİ AMACIYLA VLOG (VIDEO BLOG) KULLANIMI

Akife KURT*, Ali GÖÇER**

Makale Geliş Tarihi: 11.12.2021

Makale Kabul Tarihi: 05.04.2022

Özet

İkinci/yabancı dilde iletişim kurmanın ön koşulu, anlamak kadar anlatabilmektir. Özellikle günlük hayatın büyük bir kısmının konuşarak geçtiği düşünüldüğünde konuşma becerisinin iletişimdeki yeri oldukça önemlidir. Özür dilemek, talepte bulunmak, soru sormak, kendini tanıtmak, emir vermek, yer ve zaman öğrenmek, sipariş vermek gibi iletişimsel amaçlarla konuşma becerisinden yararlanır. Ancak konuşma, öğrenenlerin diğer dil becerilerine kıyasla en çok zorlandığı ve öğrenmek için zaman harcadığı bir beceridir. Bu bağlamda konuşma becerisinin kazanımı ve gelişimi için sınıf dışı öğrenme ortamlarından biri olan sosyal medyaya şans verilmelidir. Sosyal medyanın yaygın kullanımı, içerik üreticiliğine ve bunun sonucunda bazı kavramların doğuşuna zemin hazırlamıştır. Video destekli blog, diğer adıyla vlog, içerik üreticiliği ile gündeme gelen kavramlardandır. Vlog üreticisi, videonun merkezindedir ve bir konuya, duruma ilişkin tecrübelerini yansıtırken sözlü üretim etkinlikleri ve stratejilerinden yararlanır. Konuşanın sesli mesajları kadar beden diliyle uyumunu da gösteren zengin bir medya örneği olması, vlogdan konuşma becerisinin eğitiminde yararlanılabileceğini düşündürmüştür. Bu çalışma, literatüre dayalı bir derleme niteliğindedir. Çalışmanın amacı, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin eğitiminde vlogun kullanılabilirliğini ortaya koymaktır. İlgili çalışmada; ikinci/yabancı dil eğitimi ve sosyal medya ilişkisi, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisi ve eğitimi, konuşma becerisinin eğitiminde vlogun faydaları ve sınırlılıkları ile ilgili teorik bir çerçeve oluşturulmuştur. Bu çerçevede literatürden elde edilen bilgiler tartışılarak Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde vlog kullanımına ilişkin bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İkinci/yabancı dil eğitimi, konuşma becerisi, sosyal medya, video blog.

USE OF VLOGS (VIDEO BLOGS) FOR THE ACQUISITION AND DEVELOPMENT OF SPEAKING SKILLS IN TEACHING TURKISH AS A SECOND/ FOREIGN LANGUAGE

* Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, akifekurt93@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2875-8406

** Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü, gocer@erciyes.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6880-2611

Abstract

The prerequisite for communicating in a second/foreign language is to be able to express as well as comprehend. The place of speaking skill in communication is very important, especially considering that a large part of daily life is spent talking. Speaking skills are used for communicative purposes such as apologizing, making demands, asking questions, introducing oneself, giving orders, learning time and place, and placing an order. However, speaking is a skill that learners have the most difficulty with and spend time learning compared to other language skills. In this context, social media, which is one of the learning environments outside the classroom, should be given a chance for the acquisition and development of speaking skills. The widespread use of social media has paved the way for content production and resulted in the emergence of some concepts. Video-supported blog, also known as vlog, is one of the concepts that comes to the fore with content production. The vlog producer is at the centre of the video and uses verbal production activities and strategies to reflect on their experience of a topic or a situation. The fact that it is a rich sample of media that presents the harmony of the speaker with the body language as well as the voice messages has made us think that the vlog can be used in the training of speaking skills. The present study is a review based on the literature. The purpose of the present study is to reveal the usability of vlogs in the instructions of speaking skill in teaching Turkish as a second/foreign language. The present study provides a theoretical framework for the relationship between second/foreign language education and social media, speaking skill and its instruction in teaching Turkish as a second/foreign language, and the benefits and limitations of vlog in speaking skill education. In this context, the information obtained from the literature was discussed and some suggestions were made regarding the use of vlogs in teaching Turkish as a second/foreign language.

Keywords: Second/foreign language teaching, speaking skill, social media, video blog.

1. GİRİŞ

İletişim, bireyin sosyal bir gereksinimidir. İnsanlar soru sormak, tarif etmek, özür dilemek, teşekkür etmek, selamlaşmak, tanışmak, öneride bulunmak, izin istemek gibi bilgi, duygu ve düşünce paylaşımı gerektiren durumlarda iletişim kurmaktadır. Sosyal medyanın insan hayatına dâhil olması iletişimin değeri ve işlevini değiştirmiş, farklı dillere ve kültürlere duyulan merakı artırmış, ikinci/yabancı dil öğretimini çekici hâle getirmiştir. Nitekim etkileşimli bir ortam sunan sosyal medyada paylaşılan video, fotoğraf, ses veya metin aracılığıyla dilin, dilin konuşulduğu coğrafyanın, o coğrafyaya ait insan ve kültürün tanıtımı yapılmaktadır.

İkinci/yabancı dil, iletişim kurmak amacıyla öğrenilir. İkinci/yabancı dilde iletişim kurmanın ön koşulu temel dil becerilerine hâkim olmaktır. Birey, hedef dilde anlama becerilerini geliştirdiği ölçüde anlatma becerilerini geliştirir. Dinleme ve konuşma yoluyla sözlü iletişim, okuma ve yazma yoluyla yazılı iletişim kurabilir. Ana dili eğitiminde olduğu kadar yabancı dilde de öğrencinin anlatma (konuşma ve yazma) becerilerini geliştirmek; günlük yaşamında sosyalleşebilmesi ve gereksinimlerini karşılayabilmesi amacıyla erek dilde duygu ve düşüncelerini, isteklerini, deneyimlerini, bilgilerini, hayallerini, gözlemlerini sözlü ve yazılı olarak ifade edilebilmesini sağlamak genel amaçlarından biridir (Çetin, 2017). Tanrikulu ve Şihanlıoğlu'na (2019) göre, konuşma becerisi iletişim kurmada diğer becerilere kıyasla daha büyük bir rol üstlenmektedir. “Genellikle bir dilin bilinip bilinmediği sorulurken o dilin konuşup konuşulmadığı sorulur. Bir dilde konuşabilmek için kişi hedef dilin seslerini çıkarabilmeli, yeterli söz varlığına sahip olmalı ve söz dizimini bilmelidir” (Nunan, 1999: 26; akt. Taşköprü, 2017: 10). O hâlde ikinci/yabancı dil bilmenin göstergelerinden biri o dilde konuşabilmektir.

Öğrenmelerinin büyük bir kısmının konuşma aracılığıyla gerçekleştiği dikkate alındığında, konuşmanın yalnızca bir dil becerisi olmadığı bilginin, ilerlemenin, değişimin

anahtarı konumunda olduğu gör÷lmektedir (Kartallioğlu, 2020). Sınıfta öğretici rehberliğinde yapılan çalışmalar, konuşma becerisinin gelişimi için yeterli gelmeyebilir. Öğrencinin sınıf dışında da bir yaşamı olduğu göz önüne alındığında temel ve sosyal ihtiyaçlarını gidermesi için en çok konuşma becerisinden yararlandığı söylenebilir. Bu bağlamda sınıf içinde olduğu kadar sınıf dışında destekleyici çalışmaların yapılması, öğrencinin iletişim kuracağı ve etkileşimde bulunabileceği öğrenme ortamlarına maruz kalması gerekmektedir. Maden (2018: 400), Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğrenme ortamlarına ilişkin şu açıklamada bulunmuştur:

“Yabancı dil olarak Türkçe öğretimine destek olabilecek informal öğrenme ortamları hedef kitle, sosyal ortam ve teknolojik erişime göre çeşitlenebilmektedir. Öğrenmenin hayat boyu sürdüğü gerçeğinden hareketle kütüphane, market, kafe, otel, yurt, tiyatro, iş yeri, spor salonu, konferanslar, internet ortamları (bloglar, sosyal ağlar vb.), akıllı cep telefonları gibi alanlar informal/okul dışı öğrenme ortamları olarak kabul edilir. Bu ortamlarda doğal olarak öğrenciler Türkçe ile muhatap olmakta ve Türkçeyi kullanmaya çalışmaktadırlar.”

Sosyal medya, öğrenmenin sınıf dışında gerçekleştiği mecralardandır. Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde sosyal medyadan yararlanmak, hedef dil ve kültür hakkında farkındalık kazandırabilir. Nitekim sosyal medya hemen her bireyin dilini, kültürünü temsil etmesini sağlayacak donanımda ve esnekliktedir. Ayrıca kendi kavramlarını yaratabilecek güçtedir. Video blog (vlog) da bunlardan biridir. Vlog, video ve blog kavramlarının kaynaşması sonucu meydana gelmiştir. “Vloglar genel olarak yaratıcılarının hayatlarına odaklanmakta ve onları takip edenlere bu hayatlardan izler sunmaktadır” (Maden, 2021: 43). Vlog; yaratıcısının duyusunu, düşüncesini, davranışını yansıtır. Diğer taraftan kendini ifade etme biçimidir. Kavramların özgün veya içeriğin farklı oluşu, vlog kültüründe en önemli şeylerdendir (Maden, 2021). Vlogların içeriği, üreticisi tarafından belirlenmektedir. Vlog üreticisi; ürün tanıtımı, moda, spor, eğitim, film ve kitap eleştirisi, seyahat gibi konularda vlog oluşturabilir.

Kesici (2018), vlogların insanlar arasında iletişimi sağladığı görüşündedir. Birey, vlog çekiminde hem deneyimlerini hem de çevresindeki insanlarla kurduğu iletişimi sunar. İletişim esnasında sıklıkla kullanacağı beceri ise konuşmadır. Yabancı ya da ikinci dil öğrencisi, vlog oluşturarak konuşma pratiği yapabilir. Böylece hedef dilin gündelik kullanımına aşına olur, hedef dili konuşanların tutum ve davranışlarını daha kolay anlamlandırabilir. Alan yazında vlog kullanımına ilişkin dil eğitimi kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların büyük bir kısmını ikinci ya da yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde konuşma becerisini kapsamaktadır. Çalışmaların sonuçları ikinci ya da yabancı dilde vlogun konuşma becerisini geliştirmek için etkili bir öğrenme medyası olduğunu (Rakhmanina ve Kusumaningrum, 2017; Anil, 2016; Sukiman, 2016; Nugroho ve Anugerahwati, 2019; Mandasari ve Aminatun, 2020), sözlü iletişim becerilerini önemli ölçüde geliştirdiğini (Bunjan ve Suppatsere, 2017), sınıf dışında konuşmayı kolaylaştırdığını, konuşma süresini artırdığını (Shih, 2010; Hung, 2011), konuşma eğitiminde kullanımının dil öğrencileri tarafından olumlu bulunduğunu (Lestari, 2019) göstermektedir. Bu durum, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisini edinmek için vloglardan yararlanılabileceğini düşündürmüştür.

1.1. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

Bu çalışmanın amacı, Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin eğitiminde vlogun kullanılabilirliğini ortaya koymaktır. Bu amaçla ikinci/yabancı dilde vlog kullanımı üzerine yapılan çalışmalar incelenmiştir. İncelenen çalışmalarda Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretilmesiyle bağlantılı olduğu bir çalışma bulunamamış ancak İngilizcenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin eğitiminde vlog kullanımını içeren çok sayıda çalışmayla karşılaşmıştır. Çalışmalarda, vlogun konuşma becerisinin kazandırılması ve geliştirilmesinde işlevsel bir araç olarak kullanıldığı görülmüştür. Bu kapsamda çalışmada ikinci/yabancı dil eğitiminde konuşma becerisiyle ilişkilendirilen vlog konulu çalışmalar merkeze alınarak dil eğitimi ve sosyal medya ilişkisi, ikinci/yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde konuşma becerisi ve eğitimi, konuşma becerisi eğitiminde vlogun yararları ve sınırlılıkları ile ilgili teorik bir çerçeve çizilmiş ve uygulanabilecek bir konuşma etkinliği tasarlanmıştır.

2. İKİNCİ/YABANCI DİL EĞİTİMİ VE SOSYAL MEDYA

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde son yıllarda meydana gelen değişimler bilgi ve iletişim paylaşımında birtakım yenilikleri getirmiştir. Bilgiye erişim kolaylaşmış, içerik üretiminin yolu açılmış, kişiler arası iletişim artmış, etkileşim zaman ve mekân engelinden sıyrılmıştır. İnsanların markette, kafede, kütüphanede, okulda birebir gerçekleştirdiği iletişim yerini fotoğrafa, videoya, ses kaydına bırakmıştır. Dolayısıyla sosyal medyanın günlük hayattaki yeri ve önemi artmıştır. “Sosyal medya, kullanıcıların ağ teknolojileri kullanarak etkileşimini sağlayan araç, hizmet ve uygulamaların bütünüdür” (Boyd, 2008: 92; akt. Öztürk ve Talas, 2015: 108). “Etkileşim sırasında kullanılan her türlü materyal ve söz konusu olan hizmet sosyal medyanın tamamını kapsamaktadır. İnternet aracılığıyla yapılan konuşmalar, her türlü paylaşım dayalı durumlar da sosyal medyanın birer parçasını oluşturur” (Konuk ve Güntaş, 2019: 3).

Bir dönem yalnızca haberleşmek amacıyla kullanılan sosyal medya; bugün öğrenmek, eğlenmek, hoşça vakit geçirmek, oyalanmak, paylaşımında bulunmak, merak gidermek gibi çeşitli amaçlara hizmet eden çevrim içi ortamlardandır. Gerçek hayatta olduğu gibi sosyal medya üzerinde de insanlar arası ilişkiler, konuşmalar, alıp vermeler, paylaşılmış fikirler vb. güçlü bir biçimde yerleşmiştir. (Öztürk ve Talas, 2015). Akar (2010), sosyal medya araçlarını bloglar, mikrobloglar, wikiler, sosyal işaretleme, sosyal ağlar, medya paylaşım siteleri, sanal dünyalar şeklinde sınıflandırmıştır. “Sosyal ağlar, bloglar, mikro bloglar, anlık mesajlaşma programları, sohbet siteleri, forumlar gibi insanların birbiriyle içerik ve bilgi paylaşmasını sağlayan internet siteleri ve uygulamalar sayesinde internet kullanıcıları aradıkları ve ilgilendikleri içeriklere ulaşma fırsatını erişmektedir” (Öztürk ve Talas, 2015: 108).

Geniş bir yelpazeye sahip olan sosyal medya, öğrenme-öğretme sürecinde deneyimleri zenginleştirme ve etkin olarak ifade etmede fayda sağlayabilmektedir (Konuk ve Güntaş, 2019). Diğer bir deyişle “eğitimde sosyal medya, öğrencilerin sosyal varlığını desteklerken derslerin amaçlarına ulaşmasına yardımcı olacak bir araç olarak düşünülebilir” (Ergün Elverici ve Karadeniz, 2018: 175). Sosyal medya çoklu medya ortamı sunma, paylaşma,

iletişim kurma imkânı sağlaması bakımından etkinlikleri uygulama ve ölçmeye, kaynak paylaşımına, öğretici-öğrenici etkileşimine şans tanır. Bunun yanı sıra coğrafi sınırlılıklardan bağımsız olmayı, okul dışında öğrenmeyi ve öğreneni merkeze yer almayı mümkün kılar. Bireyi aktifleştirmesi ve bireyler arası etkileşimi artırması, sosyal medyanın eğitimde yararlanılabileceğinin en önemli ölçütü gösterilmektedir (Güllülü ve Çetinoğlu, 2017). Sosyal medyanın yediden yetmişe herkes tarafından rağbet gördüğü düşünüldüğünde bu ilgiden yararlanmak ve sosyal medyayı ikinci/yabancı dil eğitimine entegre etmek önemli bir adım olabilir. Nitekim Allam ve Elyas'ın (2016) araştırmasının sonuçlarından biri de yabancı dil öğretmenlerinin yabancı dil sınıflarında sosyal medyayı hayati bir pedagojik araç olarak algıladığıdır.

İkinci/yabancı dil öğretim sürecinin başlangıcı ve bitişi sınıf ortamı ile sınırlandırılmamalıdır. Hedef dile sınıf dışında maruz kalınmaması öğrencinin dil öğrenme serüvenini zorlaştırır. Taş ve Uğurlu'ya (2019) göre bilgi teknolojileri araçları dil öğrenme ortamında kullanılabilirlik sağlar ve dil öğrenimine yeni bir bakış açısı getirir. Bilgi teknolojileri araçlarının sunduğu çok yönlü ve etkileşimli öğrenme ortamı, öğrencinin hedef dil girdilerine daha fazla erişmesine; öğreticinin daha iyi bir planlama ile ders içeriğini yapılandırmasına yardımcı olur. Ayrıca teknolojik yenilikler, öğrencinin hedef dile ilgisini ve öğrenme isteğini artırabilir. Dünyada yapılan birçok araştırmanın sonucu, bireylerin sosyal medyayı dil öğrenmek gayesiyle kullanımına karşı olumlu tutum sergilediklerini göstermektedir (Bozavlı, 2017). Benzer şekilde Ustabulut (2020) bir çalışmada, öğrencilerin sosyal medya aracılığıyla gerçekleşen dil öğretimini olumlu bulduklarını tespit etmiş; AbuSa'aleek (2015) ise sosyal medyanın öğrencilerin sözel iletişim becerilerini geliştirdiğini, İngilizce öğrenmelerini kolaylaştırdığını, İngilizce iletişim kurma motivasyonlarını artırdığını ve öğrencilerin sosyal medyada dil öğrenimine daha çok vakit ayırdıklarını ortaya koymuştur. Chartrand (2012), öğrenmenin duyuşsal boyutuna işaret ederek teknoloji destekli yabancı dil ortamları ile stres düzeyi arasındaki ilişkiyi şöyle özetlemiştir:

“Teknolojiye dayalı yabancı dilde iletişim ortamlarında öğrenciler yüz yüze iletişimde yaşadıklarından daha düşük düzeyde strese maruz kalmaktadırlar. Bu yüzden sosyal medya aracılığıyla kurulan yabancı dilde iletişim ortamları yabancı dil öğrenen öğrencilerinin özellikle konuşma ve yazma becerilerini geliştirmek için önemli bir vasıta hâlini almaktadır. Bazı sosyal paylaşım siteleri üzerine yapılan çalışmalar, bu tür sitelerle iletişim kurmanın öğrencilerin hedef dili kullanma konusundaki endişelerini azalttığını göstermiştir (akt. Taş ve Uğurlu, 2019: 4).”

Ustabulut ve Keskin (2020), sosyal medyanın dilin sözel ve işitsel örüntülerini görsel-işitsel bir ilişkiye dönüştürdüğünü belirtir. Bu durum, sosyal medyanın dil öğrenmek için cezbedici bir öğretim ortamı olmasının yanında paydaşlarının artmasına ve içerik üretimine hız kazandırmaktadır. Kullanıcılar, basit bir akıllı telefon yardımıyla metin oluşturabilmekte, fotoğraf veya video çekebilme ve Instagram, Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, Dailymotion, Vimeo gibi platformlarda içeriklerini paylaşabilmektedir. Dünyanın dört bir yanından üyesi bulunan sosyal medyada yapılan görsel-işitsel paylaşımlar bireylerin duyuş, düşünüş ve yaşayışını resmetmektedir. İlgili paylaşımların her biri, öğrenenler için bilgi kaynağıdır. Kaynağa erişenler, yabancı olduğu kültürü tanıma şansı yakalar. Vygotsky'nin teorisine göre öğrenmenin toplumsal kültürel perspektifi, yabancı dil öğretiminde uygun

koşulların sağlanması için etkileşime ihtiyaç duymaktadır (Bozavlı, 2017). Öğrenici, sosyal medya aracılığıyla kendi görüş, duygu ve tecrübelerini yazılı/sözlü olarak aktarabildiği gibi başkalarının yazılı/sözlü olarak paylaştığı görüş, duygu ve tecrübeleri anlamlandırabilir. Sesli/görüntülü arama, mesaj gönderimi bireyler arası ya da gruplar arası etkileşime olanak sağlar.

2.1. Sosyal Medyada Bir Söyleşme Biçimi: Vlog (Video Blog)

“Sosyal medyanın ilk biçimini temsil eden bloglar, genellikle tarih damgalı girişleri ters kronolojik sırada görüntüleyen özel web sitesi türleridir” (OECD, 2007; akt. Kaplan ve Haenlein, 2010: 63). İnternet ortamının sunduğu imkânların yaygınlaşması ile insanlar değişik konulardaki duygu, düşünce, değerlendirme ve yorumlarını sosyal paylaşım sitelerinde yazabilmekte, ürettikleri metinleri paylaşabilecekleri web sitelerinde (blog) yazıya dökerek rahat bir şekilde paylaşabilmektedirler. Son yıllarda ağ üzerinden multimedya dağıtımının hızla artması farklı türde blogların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Sanat blogu, fotoğraf blogu, eskiz blogu, sesli blog ve video blog bunlardan bazılarıdır. Bu bloglar yalnızca içerik türünde değil, içeriğin iletim veya yazım biçiminde de farklılık göstermektedir (Gao vd., 2010: 4). “2005’in sonlarından 2006’nın başına kadar yeni bir blog oluşturma biçimi ortaya çıkmıştır” (Menekşe, 2019: 18). Vlog, medyanın video olduğu bir bloglama türü (Gao vd., 2010: 8) olup video ve blog kelimelerinin kombine edilmiş hâlidir. Blog bir konuda fikir beyan etmek, duyguları ifade etmek, bilgi vermek gibi çeşitli amaçlarla oluşturulmuş internet günlüğü; video ise görüntü, metin, ses, hareketli unsurları bir arada tutan medya örneğidir. Blog içeriği üretenler blogger; vlog içeriği üretenler ise vlogger olarak isimlendirilmektedir. “Bloggerların içeriğine bakıldığında, insanların hala günlük deneyimlerini, yaşam tarzlarını veya bir şey hakkında fikirlerini ifade ettikleri bir kanal olarak düşünülebilir. Bu bağlamda vlogger kültürünün çok farklı olduğu söylenemez” (Kesici, 2018: 20). Hedef kitlenin bloglarda okuyucu; vloglarda ise izleyici olması temel farklılıklardandır. Vloglar; ses, resim, metin, videoyu bir arada barındırması, ağ kullanıcılarıyla paylaşılabilmesi, bilgi ve duygu bakımından etkileşime imkân tanınması nedeniyle bloglara kıyasla kullanıcılarına zengin bir tecrübe sunar. “Bu etkileşimin kişilerin içeriğe dâhil olma sürecini hızlandırdığı da söylenebilir. Kısacası, birden fazla insanlık duygusuna hitap eden bir mesaj biçiminin etkileşime daha duyarlı olduğu söylenebilir” (Kesici, 2018: 21). Metin veya sesli bloglara kıyasla, vloglar çevrimiçi eğitim ve öğrenme, çevrimiçi oyun oynama, ürün pazarlama ve haber raporlama gibi çok daha geniş bir uygulama yelpazesinde kullanılabilir (Gao vd., 2010: 7).

“Vloglar, web erişimine ve basit video prodüksiyon araçlarına (örneğin bir bilgisayar ve web kamerası veya video özelliklerine sahip bir cep telefonu) sahip herkesin içerik oluşturmaya ve yayınlamasına izin veren bir çevrimiçi yayınlama biçimidir” (Molyneaux vd., 2007: 1). Baran (2007: 11), video bloglama sürecinin nasıl gerçekleştiğine ilişkin şunları ifade etmektedir:

“Video blog yazarı ilk olarak kısa bir film yapar, filmi dijital kameradan bilgisayara aktarır, video düzenleme yazılımıyla düzenler, videoyu barındıran bir web sitesinin üyesi olur, videoyu web sitesine yükler, video bloğuna bir başlık verir, video bloğundaki hedef kitle ile paylaşır ve yorumlarla vlog hakkında geri bildirim alır.”

Video blog üreticisi, çektiği videoyu farklı yerlerinden keserek görsel, yazı, ses hatta bir film karesi ekleyebilir. Bu durum video kurgusundaki sıradanlığı kırar. Kullanıcılar hazırladıkları içerikleri YouTube, Dailymotion ve Facebook gibi sosyal platformlar üzerinden paylaşmaktadır. Instagram da kısa vlogların yer bulduğu platformlardan biri sayılabilir. Burada yirmi dört saat içinde kaybolan kısa hikâyeler (story) bulunmaktadır. Instagram'ın hikâye (story) özelliği, insanların günlük yaşantısını sunma imkânı tanımaktadır. Maden'e (2021) göre bu hikâyeler, vlog ile karşılaştırıldığında tüm kriterleri karşılamaktadır. Sosyal platformlar, kullanıcılarına beğenme, yorum yapma şansı tanır. Böylece kullanıcılar, vlog içeriğine ilişkin geri bildirim sağlayarak etkileşimde bulunur.

Video blog üreticisi, videonun merkezindedir. Vlogger, kendi filminin yaratıcısıdır. Başka bir deyişle video filminin içeriğine karar verdiği ve planladığı için senaryo yazarı, rolünü gerçekleştirdiği için oyuncu, kameraya aldığı için kameraman, revize ettiği ve yönettiği için hem yapımcı hem de yönetmendir. "Genel anlamda vlogların en önemli özelliği, bir kişinin kendi deneyimlerini oluşturması ve bunları video olarak paylaşmasıdır. Bu açıdan rastgele çekilen videolardan (reklam, film, haber vb.) farklıdır" (Fidan ve Debbağ, 2018: 164). Vlog üreticisi, video boyunca bir izleyici kitlesinin olduğunu varsayarak selam verir, hâl hatır sorar ve video içeriğini tanıtır. Bu esnada samimi bir tutum sergiler. "*Merhaba arkadaşlar. Nasılsınız, neler yapıyorsunuz? Bugün sizinle bir günümü paylaşacağım.*" gibi cümlelere bir vlogda rastlamak mümkündür. Birey, gün içinde yaşadıklarını takipçileriyle paylaşır. Ayrıca paylaşım sonrası takipçilerin vloga ilişkin yorumlarına, sorularına yorum kısmında yazılı veya çekeceği bir sonraki vlogda sözlü olarak geri bildirimde bulunabilir. Bu da konuşan kişi ile izleyici arasında bir etkileşim olduğunu göstermektedir. İletişim ve etkileşim değeri olan vloglar, dil eğitiminde tamamlayıcı bir araç görevi görebilir. Nitekim Maden (2021), vlogların bloglara kıyasla öneminin arttığını ve vloglarda konuşanın jest, mimik, duruş, konuşma biçimi, duygu durumunun daha fazla gözlemlenebileceğini ifade etmiştir. Bu bağlamda Türkçenin ikinci ya da yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin eğitimi kapsamında vloglardan yararlanılabilir.

3. TÜRKÇENİN İKİNCİ/YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE KONUŞMA BECERİSİ

İletişim; göndericinin yazılı veya sözlü dilde oluşturduğu mesajı alıcısına herhangi bir kanal yardımıyla doğru, eksiksiz aktarması ve mesajın alıcı tarafından doğru, eksiksiz biçimde anlamlandırılıp karşılık verilmesi sonucu oluşur. Başarılı ve sağlıklı bir iletişim süreci, temel dil becerilerinin etkili kullanımı ile yakından ilgilidir. Mesajın anlamı kadar üretimi de önemlidir. "Yabancı dil öğretiminin en temel ilkesi, dili iletişim için öğretmektir. Dolayısıyla bu dil becerileri arasında konuşma becerisi her zaman en önemlisi olarak göze çarpmaktadır" (İşisağ ve Demirel, 2010: 194). Tüm (2014: 255), iletişim becerisinin temeli olarak gördüğü konuşmaya dair şu ifadeleri kullanmıştır:

"Yabancı dil öğrenmede, hedef dört dil becerisinin tamamında iletişimsel yeterliliğe ulaşmak olsa da erek dilde iletişim kurabilmek ve özgüven sağlayabilmek için öncelikle konuşma becerisi ele alınmalıdır. Çünkü bir dili öğrenmek sadece iletişim kurmak değil o dildeki sesbirimleri, sözcük ve öbeklerini doğru üretmek demektir. İletişim de sesbirimlerden oluşan sözcüklerin doğru üretilmesiyle gerçekleşir."

Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (CEFR), iletişim etkinlikleri ve stratejilerinin sözlü ve yazılı boyutuna ait tanımlayıcı ölçeklerine “Üretici Etkinlikler ve Üretici Stratejiler” başlığı altında yer vermiştir. Aşağıdaki tabloda konuşma ile ilgili olması nedeniyle yalnızca sözlü üretim etkinlikleri ve stratejileri gösterilmiştir.

Tablo 1. Sözlü üretim etkinlikleri ve stratejileri

Üretici Etkinlikler	Sözlü Üretim
	Genel Sözlü Anlatım Sürekli Monolog: Deneyimleri Anlatma Sürekli Monolog: Bilgi Verme Sürekli Monolog: Konuşmayı Gerekçeleştirme Kamu Duyurusu Yapma/Duyuru Yapma Bir Kitle Önünde Konuşma
Üretici Stratejiler	Planlama Telafi Etme Denetleme ve Onarma

(CEFR, 2020: 60-70).

Konuşma; bir iletişim ve aktarım yöntemi (Köksal ve Pestil, 2014), “duygu, düşünce ve isteklerin işitsel ve görsel unsurlar vasıtasıyla dışa vurumu” (Taşer, 2000: 27) ve “katılımcıların hem dil içi hem de dil dışı kimi hamlelerle ortaklaşa geliştirip yürüttükleri sosyal bir etkinliktir” (Fidan, 2016: 3). Güneş (2016), konuşmanın çeşitli bilim dalları tarafından kabul edilen ortak özelliklerinin fiziksel, psikolojik ve toplumsal olmak üzere üç boyutta olduğundan ve karmaşık işlemler içerdiğinden söz ederken; Erdem (2013), konuşmayı dil becerileri arasında insan zihninin en aktif olduğu beceri olarak görmüş ve konuşmanın zihinsel boyutuna işaret etmiştir. Seslendirmenin ötesinde çeşitli zihinsel işlem ve süreçleri kapsamı yönüyle konuşmaya ‘sesli düşünme’ de denilmektedir (Güneş, 2016: 103). Kartallıoğlu (2020), konuşmada düşüncelerin planlı bir biçimde anlatılmasını önemli bulmuş ve nizam içinde, sözcüklerin bağlamına dikkat ederek dile getirilmesi gerekliliğinin altını çizmiştir.

“Her dilde olduğu gibi Türkçenin de ses yapısı, parçalar ve parçalarüstü birimlerden oluşur. Parçalar, konuşmanın temelini oluşturan dil seslerini; parçalarüstü birimler ise, konuşmada anlamı etkileyen akıcılığı sağlayan ‘vurgu, ton, ezgi, süre, sınır, durak’ vb. birimleri ifade eder” (Çetin, 2017: 365). “Duygu ve düşüncelerin aktarılmasında ne söylendiği kadar nasıl söylendiği, yani dilin parçaları kadar parçalarüstü birimleri de aynı derecede önemlidir. Parçalar ile dil kurallarına uygun anlamlı yapıların oluşturulmasının yanında, parçalarüstü birimlerin anlama uygun bir şekilde üretilmesi ve söylenen ile örtüşmesi gerekir” (Çetin, 2013: 53). Kartallıoğlu (2020: 315), hedef dilde konuşmanın öğretimine ilişkin şu ifadelerle değinmiştir:

“Konuşma, sesi akıl yoluyla biçimlendirme yöntemidir. Diğer bir ifadeyle, ses ile varlık ve kavramları eşleştirme demektir. Yalnız bu eşleştirme ve biçimlendirme, sadece bir kişinin uygulamalarına değil, toplum tarafından kabul edilen bir ortaklığa bağlıdır. Yani konuşmanın gerçekleşebilmesi için toplumca

benzer seslere benzer anlamlar verilmesi gerekir. Bir dili konuşabilmek de bu ortak şifrelemeyi çözebilmek ve kelimeleri doğru bir telaffuzla karşı tarafa aktarabilmek demektir.”

Yabancı/ikinci dilde konuşma, diğer dil becerilerine kıyasla zor kabul edilir. Bu nedenle dil öğrenenlerden “*Anlıyorum ama konuşamıyorum.*” cümlesini duymak şaşkıncı değildir. Yabancı ya da ikinci dilde konuşmanın zor kabul edilmesinin birçok nedeni olabilir. Bunlardan bazılarına değinilebilir:

- Konuşmanın birden fazla boyutu (zihinsel, fiziksel, psikolojik ve sosyolojik) içermesi,
- Konuşmanın eş zamanlı bir beceri olması,
- Öğrencinin ana dili ile hedef dil yapılarının benzerlik göstermemesi,
- Konuşmanın ön bilgi gerektirmesi,
- Kelime bilgisinin yetersiz olması,
- Kaygı ve korku hissetme, özgüven eksikliği duyma, motive olamama,
- Konuşma eğitiminin sınıf ile sınırlandırılmasıdır.

Hedef dilde konuşmanın önündeki engellerin ortadan kalkması, ilgili becerinin kazanılması ve geliştirilmesi için çağdaş dil öğretim yöntemleri, araçları tercih edilerek bireyler arası iletişim ve etkileşime fırsat tanınmalıdır. Dil öğrencisinin hedef dilde konuşabilmesi için dile özgü kuralları ve başarılı bir konuşmanın sahip olması gereken unsurları bilmesi, beceriye dönüştürebilmesinin ölçütüdür. Nitelikli bir konuşmanın sahip olması gereken unsurlara aşağıda yer verilmiştir. Bu unsurların her biri, birbiriyle bağlantılıdır.

Boğumlama

Boğumlama, konuşmanın temelini olan ses ve heceleri anlaşılır şekilde ifade edilmesidir (Kartallıoğlu, 2020). Her dilin söyleyişi farklı özelliktedir. İfadenin anlaşılabilirliği ve etkililiği için doğru boğumlama yapılmalıdır.

Tonlama

Ses, ahenkli bir unsurdur. Konuşma esnasında birbiri ardınca gelen sesler, hiçbir zaman aynı seviye ve renkte değildir. Ses durmadan alçalır, yükselir, yumuşar, sertleşir, inceler ya da kalınlaşır. Bu ses değişikliğine verilen isim tonlamadır (Kurudayıoğlu, 2011). Bir konuşmacı, aynı ses tonunu kullanarak konuşmayı sürdürmemeli ve sesin ahenginden yararlanmalıdır. Aksi hâlde dinleyicinin/izleyicinin sıkılmasına, konuşmadan kopmasına neden olabileceği gibi iletişim sürecini sekteye uğratar.

Vurgu

Vurgu, kelimeyi oluşturan bir hecenin diğer hecelerden veya cümledeki bir kelimenin diğer kelimelerden farklı olarak söylenişidir (Özaltun ve Özaltun, 1994). “Vurgular konuşmanın doğallığını oluşturur, söze duygu değeri katar. Dinleyicide dikkatleri uyandırarak anlamın kavranmasını kolaylaştırır” (Özkan, 2008: 35). Dillerin vurgu sistemi farklılık göstermektedir. Erek dilin kendine özgü vurgu sistemi öğrenciye kazandırılmalıdır.

Durak

Durak, konuşma ya da okuma sırasında kelime, kelime grubu veya cümleler arasında yapılan uzun ya da kısa süreli susmalara denir (Kartallıoğlu, 2020). Konuşma esnasında bilinçli ya da bilinçsiz yapılan duraklar, dinleyicinin/izleyicinin dikkatini dağıtır ve mesajın anlamlandırılmasını güçleştirir.

Akıcılık

“Yabancı dil öğretiminde, konuşma ile bağlantılı olarak akıcılık, öğrencinin ikinci/yabancı dilde uzun düşünme aralıkları vermeden, belli bir hızda, duraklamadan ve konuya uygun sözel üretimde bulunabilmesidir” (Fidan, 2016: 135). Farklı dil seviyelerindeki öğrencilerin aynı akıcılıkta konuşmasını beklemek mümkün değildir. Dili henüz öğrenmeye başlamış birey, iletişim sürecinde gönderilen mesajı anlamak ve mesaja uygun yanıt vermek için ileri dil seviyesindeki bireye kıyasla daha fazla düşünür, düşüncelerini organize etmesi ve akıcı bir biçimde dile getirmesi zaman alır. Üstelik konuşma süresi daha kısadır.

Doğruluk

“Konuşucunun sözel üretiminin sözdizimi, sözcük, sesletim gibi dilin yapısal özelliklerinin eksiksiz kullanımınıdır. İkinci/yabancı dil öğrencisinin ürettiği sözel ifadelerin dilbilgisel olarak doğru olması, konuşmanın katılımcılarının karşılıklı anlaşılabilirlikleri açısından önemlidir” (Fidan, 2016: 135).

Yabancı/ikinci dil öğretiminde doğru ve akıcı konuşmak ana dilindeki kadar kolay olmayabilir. Buna göre konuşma becerisi eğitimi öğrencileri daha çok konuşmaya, daha az hatayla dili doğru kullanmaya teşvik etmelidir. Dolayısıyla öğretene birtakım sorumluluklar düşmektedir. Öğretener, temel dil becerilerinin eğitiminde güncel gelişmeleri takip etmeli; öğrenme ortamını, materyallerini, yöntemlerini çeşitlendirmelidir.

3.1. Türkçenin İkinci/Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Konuşma Becerisinin Eğitiminde Vlogun Kullanılabilirliği

“Günlük iletişim bütçesinin büyük bir bölümü konuşmaya ayrılmaktadır” (Güneş, 2016: 103). Konuşma, iletişim yetkinliği ile ilişkili bir beceridir. “Dil öğreniminde önemli bir paya sahip olan konuşma becerisi, aslında insanın bir dile ne kadar hâkim olduğunun göstergesidir. Yani birçok kişi için bir dili bilmenin ölçütü, o dili konuşabilmektir” (Kartallıoğlu, 2020: 338). İkinci/yabancı dil olarak Türkçe konuşabilmek için sesletim, sözcük bilgisi, cümle bilgisi yeterli değildir. Dil öğrenen kişi; akıcı, duru, doğru konuşmanın yanı sıra hedef dilin toplumsal, kültürel yanını da öğrenmelidir. Çünkü birey, hayatın farklı evrelerine, farklı durumlarına yönelik konuşmalar gerçekleştirecektir. Ayrıca hastanede, kafede, okulda, markette, sosyal medyada günün herhangi bir saatinde temel ya da sosyal ihtiyacını gidermek için yabancı olduğu Türk kültürünün bir ya da birden fazla üyesiyle muhatap olacaktır. Dolayısıyla bireyin herhangi bir olay ya da durum karşısında kendini ifade etmesi, soru sorması, soruya yanıt vermesi, günlük hayata uyum sağlaması dilin sosyal ve kültürel yönüyle de bağlantılıdır.

Sınıf, eğitim için yadsınamayacak değerdedir ancak yabancı dil öğretiminde konuşma becerisini sınıf ile sınırlandırmak doğru değildir. “Öğretimin amacı, öğrencilerin öğretim programının hedefleri doğrultusunda öğrenmelerini gerçekleştirmek, öğrenmeyi kalıcı hâle getirmektir” (Göçer, 2014: 12). Dolayısıyla öğrencilerin sınıf dışında dil üretimine teşvik edilmesi gerekir. Literatürdeki çalışmalar, yabancı dil öğretiminde sınıf dışı ortamlardan yararlanılmasını desteklemektedir (Hyland, 2004; Richards, 2015). İkinci/yabancı dil öğretim alanı teknolojik yeniliklere, çağdaş eğitim araçlarına gereksinim duyar. Özellikle sosyal medya, ikinci/yabancı dil öğretiminde konuşma becerisi için çekici bir güç olabilir. Nitekim “Brinton (2001), medya araçlarının öğrenciler için dil sınıfı ile dış dünya arasındaki doğrudan ilişkiyi pekiştirebileceği iddiasında bulunmuştur” (akt. Anil, 2016: 130). Maden’e (2018) göre dil öğrenme sürecinde informal ortamlardan yararlanmak istenildiğinde uygulama öncesi hazırlık, uygulama durumlarında ve sonrasında gözden geçirme-değerlendirme aşamalarında bazı önemli ayrıntılar önem taşımaktadır. Sınıf dışı öğrenme ortamlarının sınıftaki öğretimi destekleyecek nitelikte olmasına özen gösterilmelidir.

Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (CEFR) da sözlü, yazılı ve çevrimiçi olarak gerçekleşen etkileşim etkinlik ve stratejilerinin tanımlayıcı ölçeklerine “Etkileşimsel Etkinlikler ve Etkileşimsel Stratejiler” başlığı altında yer vererek etkileşimin çevrimiçi boyutuna dikkat çekmiştir. Aşağıdaki tabloda konuşma becerisi ve sosyal medya ile bağlantılı olması nedeniyle yalnızca sözlü etkileşim ve çevrim içi etkileşim kısmı sunulmuştur.

Tablo 2. Etkileşimsel etkinlikler ve stratejiler

Etkileşimsel Etkinlikler	Sözlü Etkileşim	Çevrim İçi Etkileşim
	Genel Sözlü Etkileşim Bir Muhatabı Anlama Sohbet İnformal Tartışma Formal Tartışma Bir Amaca Yönelik İş Birliği Mal ve Hizmetlerle İlgili Konuşma Bilgi Alışverişi Görüşme/Röportaj Yapma Telekomünikasyon Araçları Kullanma	Çevrim İçi Konuşma ve Tartışma Amaca Yönelik Çevrim İçi İşlemler ve İş Birliği
Etkileşimsel Stratejiler	Konuşucu ve Dinleyici Rollerinin Değişmesi İş Birliği Bir Şeyin Açıklanmasını İsteme	

(CEFR, 2020: 70-89).

Yüz yüze iletişimi andıran bir doğallığı olması nedeniyle amatör ya da profesyonel fark etmeksizin birçok insanın vlog oluşturduğu ve vlogunu sunmak için bir kanal açarak takipçileriyle paylaştığı görülmektedir. Vlog üreticisi, video boyunca kendi kendine konuşarak monolog, karşısında biri varmış gibi konuşarak veya çevresindeki insanlarla iletişimde bulunarak diyalog kurar. Ek olarak takipçilerin yaptığı yorumlara video içinde

dönüt sağlması “sosyalleşme imkânı da sağlar. Vlog üreticileri ve onların toplulukları arasında bir sosyal bağ kurulur” (Menekşe, 2019: 37).

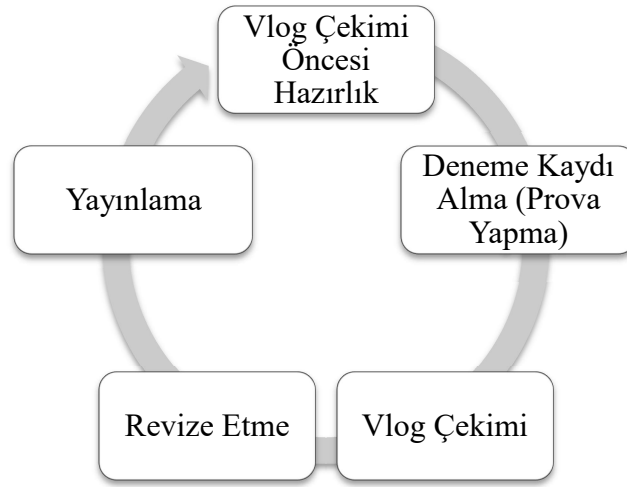
İkinci ya da yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin yapıldığı bir sınıfta öğrenilen konuşma kuralını uygulamak ve pratik yapmak önemlidir. Hung’a (2011) göre vlog, dil öğrenenlerin konuşma becerisini sınıf dışında uygulamasını kolaylaştırır. Başka bir deyişle dil öğrencilerini sınıf dışında konuşmaya teşvik eder. TDK tarafından manyetik bantlar üzerinde yer alan veya sayısal olarak derlenmiş hareketli resimler dizisi olarak tanımlanan video öğelerinin hem görsel hem de işitsel kanallara hitap edebildiği için eğitim ortamlarında önemli bir yeri olduğu söylenebilir (Yıldırım, 2020). Hareketsiz olan görüntülerin hareketlendirilmesiyle oluşturulan videolar teknolojik ilerlemelerin de etkisiyle eğitim başta olmak üzere her alanda içeriğin aktarımında sıklıkla tercih edilen bir öğrenme malzemesi haline gelmiştir. Metin tabanlı anlatımların desteklenmesi amacıyla kullanılan videolar kalıcı öğrenme ve motivasyon sağlamada olumlu sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir. Bazı durumlarda metinler oldukça karmaşık ve tercih edilen anlatım dilinin yapısı gereği ağır yani anlaşılması güç olabilir. Aynı zamanda her şeyi metin tabanlı aktarmak çok zorlayıcı ve verimsiz olabilmektedir. Videoların etkileşimlilik özelliği de öğretene rehberliğini güçlendirerek öğrenenlere yol gösterici olabilmektedir (Güler, 2000).

Alan yazında ikinci/yabancı dil eğitiminde vlog kullanımı üzerine yapılmış çalışmaların bulguları vlogun ikinci/yabancı dilde konuşma becerisini kazandıran ve geliştiren etkili bir araç olduğu, konuşma süresini artırdığı, öğrenenler tarafından etkili bulunduğu yönündedir (Shih, 2010; Watkins, 2012; Sukiman, 2016; Bunjan ve Suppasetsee, 2017; Rakhmanina ve Kusumaningrum, 2017; Lestari, 2019; Nugroho ve Anugerahwati, 2019; Mandasari ve Aminatun, 2020).

Vlogda konuşmacının sesini, beden dilini ve duygu durumunu gözlemek olasıdır. Çünkü vlog, video temellidir. Kamera ile dış dünya görüntülerinin kaydedilmesi olarak tanımlanan video diğer görünüş özelliklerinden farklı olarak animasyon, illüstrasyon gibi görünüş özelliklerinin bir arada kullanılabileceği bir çerçeve yapı sunmaktadır (Nuhoğlu Kibar, 2020, s. 45). “Video, hem bir bilgi deposu hem de iyi bir gösterge aracıdır. Gerçek hayatın en iyi şekilde sergilenmesini sağlar. Video filminin kısa bir sahnesinde pek çok mesaj bulunabilir” (Demirel, 1993: 97). Vlog yayınlanmadan önce üreticisi tarafından görüntülenerek sözlü ve sözsüz sunum becerilerinin niteliği denetlenir. Vlogda sunum esaslarına dikkat edilmesi önemlidir. Konuşmacının sesli mesajları, beden diliyle uyumlu olmalıdır.

Kaygı, korku, önyargı, motivasyon eksikliği gibi duygu durumları hedef dilde konuşmayı edinme üzerinde bozucu bir etki yaratabilir. Vlogların sanal bir dinleyici/izleyici kitlesine sahip olması öğrenenin yabancı/ikinci dilde konuşurken heyecanını kontrol altında tutmasına, rahat hissetmesine ve hedef dilde konuşma zorluklarının üstesinden gelmesine yardımcı olabilir. Anil (2016), ikinci dil olarak İngilizce öğretiminde sözlü iletişim becerilerini geliştirmeyi amaçladığı çalışmasının sonuçlarından biri de katılımcıların vlogu kullanırken ilgili ve rahat olduklarını, eğlendiklerini tespit ederek bu savı desteklemektedir.

Öğrenenin dil seviyesi, vlogun içeriğini, kapsamını ve uzunluğunu etkileyen bir faktördür. Örneğin giriş/keşif (A1) seviyesindeki bir öğrencinin özerk seviyedeki (C1) bir öğrenci gibi doğaçlama yapması ve uzun konuşması beklenemez. Ancak hangi dil seviyesinden olursa olsun vlog üreticisinin planlama doğrultusunda hareket etmesi önemlidir. Baran (2007), video bloglama sürecinin nasıl gerçekleştiğine ilişkin kısa bir açıklama yapmıştır. Baran'ın ifadeleri ve konuşmanın sürece bağlı gelişen bir beceri olması, vlogun tasarımından sunumuna değin birçok aşamadan geçebileceği fikrini oluşturmuştur. İlgili fikirden hareketle ikinci/yabancı dilde konuşma becerisinin eğitiminde vlog oluşturmak için bazı basamaklara yer verilmek istenmiştir. İlgili basamaklar doğrusal olmanın aksine döngüsel nitelik taşımaktadır. Nitekim öğrenmenin merkezindeki birey, dil öğrenme sürecinde aldığı geri bildirimlerle düzeltme yoluna gider. Bu durum, hedef dile özgü kuralları fark etmeye ve hedef dili doğru, etkili biçimde kullanabilmeye yardımcı olabilir.

Şekil 1. Vlog içeriği üretme sürecinde izlenebilecek basamaklar

- **Vlog Çekimi Öncesi Hazırlık:** Hedef dilde konuşma yapacak birey, ilk aşamada vlogun içeriğini belirler. Alışveriş deneyimi, seyahat edilen şehrin tanıtımı, bir sanat dalının anlatımı, sokak röportajı, yemek tarifi vlogun içeriğini meydana getirebilir. Belirlenen içeriğe ilişkin bir taslak hazırlanır. Taslak zihinsel kalabildiği gibi yazıya da aktarılabilir. Hazırlanan taslakta ön bilgiler, varsa yapılan araştırma ve gözlem sonuçları bulunabilir. Böylece seçilen konuya ilişkin neler anlatacağı, nasıl bir ortamda bulunulacağı, kimlerle karşılaşılacağı, takipçilere nasıl sesleneceği, takipçilerin sorularına ne şekilde yanıt verileceği ve konuşmanın ne kadar süreceği belirlenir. Akabinde çekim için kullanılacak ekipman (bilgisayar, cep telefonu, tablet, vlog kamerası vb.) hazırlanır.
- **Deneme Kaydı Alma (Prova Yapma):** Plandan hareketle bir deneme kaydı alınabilir. Kişi, sözlü ve sözsüz performansında üstünlük ve eksiklikleri görmek için kaydı ilk etapta kendi izler ve öz eleştiri yapar. Ardından geri bildirim almak amacıyla öğretmenlere izletilir. Gerek öz eleştiri gerekse öğretmenin sağladığı geri bildirimden hareketle video kaydında düzeltme yoluna gidilerek aynı hataların tekrarlanmasının önüne geçilir ve yeniden kayıt alınır. Dilde keşif/giriş düzeyinden özerk düzeye gelindikçe deneme kaydı alma gereksinimi azalabilir.

- **Vlog Çekimi:** Birey tasarladığı içeriğe uygun olmak üzere vlog çekimini gerçekleştirir. Çekimde marketteki alışveriş deneyimini aktarabilir, gezdiği bir şehri tanıtabilir, sokak röportajı yapabilir, hedef kültüre özgü bir yemek tarifi verebilir, bir spor veya sanat dalını anlatabilir. Vlogda yaşamdan kesit sunma, deneyim aktarımı söz konusudur. Dolayısıyla konuşma planı dışında çıkılarak doğaçlama yapılabilir. Bu esnada rahat olmaya, samimi davranmaya özen gösterilmelidir.
- **Revize Etme:** Video blog üreticisi, filmini vlog kamerasından bilgisayara aktarır. Filmini tercih ettiği bir video düzenleme programı ile düzenler. Filmi, belirli bölümlerinden keserek müzik, başka bir filminden kesit, görsel, yazı, efekt vb. unsurlar ekleyerek zenginleştirebilir.
- **Yayınlama:** Birey, video barındıran bir web sitesine üye olur ve videoyu bu siteye yükler. Video bloga bir başlık belirleyerek takipçileriyle paylaşır. Takipçiler, videonun altında bulunan ‘beğen/beğenme’, ‘yorum yap’ seçenekleriyle video blog üreticisine geri bildirim sağlar.

Aşağıda yabancı/ikinci dil olarak Türkçe öğretiminde vlog kullanımına örnek olması amacıyla tasarlanan bir konuşma etkinliği yer almaktadır.

Ders: Türkçe

Etkinliğin Adı: Ben Bir Gezginim

Seviye: B2

Süre: 20 dakika

Hedeflenen Beceri: Sözlü üretim/konuşma

Amaç: Etkinlik, gezilen bir yeri gözlem ve deneyim doğrultusunda konuşma aşamalarına ve beden diline uygun şekilde sözlü olarak anlatmayı amaçlamaktadır.

Kazanımlar: Etkinliğin kazanımları Türkiye Maarif Vakfının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı’ndan (2020: 69) elde edilmiştir.

B2. SÜ. 1. Kelimeleri doğru telaffuz eder.

B2. SÜ. 35. Kültürel bir öge/gelenek veya mekân hakkında konuşmalar yapar.

B2. SÜ. 41. Konuşmalarında beden dili unsurlarını kullanır.

B2. SÜ. 45. Konuşma aşamalarına (başlama, sürdürme ve bitirme) uygun kalıp ifadeleri kullanır.

B2. SÜ. 46. Konuşma amacını belirler.

Etkinliğin Uygulanma Süreci:

- Birey, Yıldız Sarayı’nı gezmeyi amaçlar. Bu bağlamda araştırma yapar. Elde ettiği bilgileri not eder. Ardından bilgileri nasıl aktaracağına, izleyenlere nasıl

sesleneceğine, videoyu nasıl bitireceğine belirlediği süreye uygun olarak karar verir. Çekim için kullanacağı ekipmanı hazırlar ve Yıldız Sarayı'na gider. Sarayı gezdikten sonra saray hakkında bilgi verdiği bir deneme kaydı alır. Deneme kaydını öğreticisiyle paylaşır ve öğreticinin eleştirilerini dikkate alarak eksikliklerini, hatalarını düzeltir.

- Birey planına uygun olarak Yıldız Sarayı'nın tanıtım vlog çekimini gerçekleştirir. Çekim sırasında sarayın tarihini, çevre özelliklerini anlatır. Bunun yanında sarayda yaşayan padişahlardan birinin başından geçen bir olay ilgisini çektiği için olayı paylaşır. Bu olay karşısında hissettiği duygu ve düşünceleri beden dilini kullanarak göstermeye çalışır.
- Vlog üreticisi, çekim sonrasında filmini bilgisayara aktararak revize eder. Film için müzik seçer, geçişlerde saraya ilişkin bilgileri kutucuklar hâlinde sunar.
- Son olarak üyesi olduğu YouTube'a videoyu yükler ve videoya "Ben Bir Gezginim" başlığını vererek takipçileriyle paylaşır. Paylaşım sonrası öğretici, bir ölçek aracılığıyla öğrencinin konuşma becerilerini değerlendirir.

3.1.1. Türkçenin ikinci/yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin eğitiminde vlog kullanımının faydaları ve sınırlılıkları

Teknoloji kayıt yapma, düzenleme, yayınlama imkânlarını kolaylaştırırken; sosyal medya kullanıcılarının ve kullanımının artmasıyla vlogu günümüzün en popüler kavramlarından biri hâline getirmiştir. Özellikle YouTube'un varlığı vlog için önemli bir dönüm noktasıdır. Bu başlık altında ikinci veya yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisinin eğitiminde vlog kullanımının fayda ve sınırlılıklarından söz edilmiştir. Fayda ve sınırlılıklar, "Vlog Kullanımının Faydaları" ve "Vlog Kullanımının Sınırlılıkları" olmak üzere iki alt başlıkta sunulmuştur.

Vlogun Kullanımının Faydaları

- Vlog, hedef dilde sözlü pratik yapmaya fırsat sunar.
- Öğrenci, hedef dilin günlük kullanımını görebilir.
- Yabancı/ikinci dilin sınıf dışında öğrenimine imkân tanır.
- Hedef kültürün tanınması ve tanıtılmasında tamamlayıcı rol oynar.
- Öğrenci, hazırladığı vlogu izledikten sonra öz eleştiride bulunabileceği gibi öğretmene izleterek sözcük seçimi, dil bilgisi, telaffuz, tonlama gibi konuşma unsurlarının değerlendirilmesini sağlayabilir.
- Vlog üzerinden yapılan değerlendirmeler, dil öğrencisinin konuşma planında, içeriğinde yapılanma yoluna gitmesini, hedef dilde doğru ve akıcı konuşmasına yardımcı olur.
- Vloglar, paylaşıldığı ortamlarda yoruma, beğeniye açık olur. Başka bir deyişle, izleyici/takipçi vloga yönelik geri bildirimde bulunabilir.
- Vlog, dil öğrencilerinin konuşma sürelerini artırmaları noktasında destek sağlar (Watkins, 2012).

- “Öğrenciler, özerk öğrenmelerini geliştirme şansına sahip olurlar” (Maulidah, 2017: 15).“Öğrenme sanal olarak gerçekleştiğinden, öğrenciler kendi öğrenme hızlarını kontrol edebilir” (Sukiman, 2016: 5).
- “Eğlenceli ve erişilebilir bir öğrenme süreci sağlayarak öğrencilerin ilgisini artırabilir” (Maulidah, 2017: 15).

Vlogun Kullanımının Sınırlılıkları

- Öğrenci-öğretici, öğrenci-öğrenci etkileşimi sınıftaki kadar etkili olmayabilir.
- Vlog çekiminde ve revize edilmesinde kullanılan cihazlarda yaşanan teknik sorunlar vlogun niteliğini etkileyebilir.
- Kaydın yapılacağı mekânda yaşanan aksaklıklar ve dil öğrencisinin bu durumla nasıl baş edeceğini bilememesi sürecin uzamasına neden olabilir.
- İnternet erişiminde sorun yaşanması, videonun yüklenmesini güçleştirdiği gibi zaman alıcı olabilir.
- Birey, kamera karşısında gergin veya heyecanlı olabilir. Bu duygular, çekim sürecini ve içeriğin niteliğini etkileyebilir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Konuşma becerisinin eğitim sürecinde kullanılacak öğrenme ortamlarının, araçlarının çeşitlenmesi öğrencinin hedef dile maruz kalmasını sağlar. Bu ortamlar gerçek ya da çevrim içi olabilir. Sosyal medya, çevrim içi etkileşim kurulabilecek ortamlardan biridir. Sosyal medyanın kullanıcı sayısı her geçen gün artmakta, insanlar bu mecra üzerinden haberleşmekte ve içerik üretmektedir. İçerik üreticiliğinin örneklerden biri de video tabanlı bloglardır. Özellikle açık bir okul olan YouTube’un yükselişiyle bireylerin çeşitli durumlara ilişkin tecrübelerini vlog ile aktardığı görülmektedir. Video, konuşan kişinin mesajını sözlü iletebilmek ve mesajın beden diliyle olan uyumunu sergilemek için eşsiz zenginlikte bir araçtır. Bu noktada ikinci/yabancı dil öğretiminde vloglardan yararlanmak sınıf dışında öğrenme ortamlarına ve araçlarına alternatif olabilir. Vlog üzerine yapılan çalışmaların bir kısmını derlemeler (Fidan ve Debbağ, 2018; Kesici, 2018), bir kısmını ise deneysel çalışmalar (Anil, 2016; Bunjan ve Suppasetsee, 2017; Rakhmanina ve Kusumaningrum, 2017; Nugroho ve Anugerahwati, 2019) oluşturmaktadır. İncelenen derleme çalışmalarında vlog ile sosyal medya kültürü, dijital içerik üretimi veya eğitim konuları ele alınmış; incelenen deneysel çalışmalarda ise ikinci/yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde vlogun öğrencilerin konuşma becerisi üzerindeki etkisi ve vloga yönelik tutumları araştırılmıştır.

Türkçenin ikinci ya da yabancı dil olarak öğretiminde konuşma becerisinin eğitiminde vlog kullanımı ile ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışmanın tartışma ve sonuç bölümü ikinci/yabancı dilde konuşma becerisinin eğitiminde vlog kullanımını ele alan çalışmalar üzerinden yürütülecektir. Bu bağlamda Türkçenin ikinci/yabancı dil öğretiminde konuşma becerisinin eğitiminde vlogun kullanılabilirliği değerlendirilecektir.

Shih (2010) ve Watkins (2012), yabancı dil olarak İngilizce öğretiminin yapıldığı bir sınıftaki öğrencinin sınıf dışında vlog temelli etkinliklerden yararlanarak İngilizce konuşma becerisini geliştirebileceğini ve konuşma süresini artırabileceğini belirtmiştir. Sukiman (2016), örneklemini Mühendislik Fakültesindeki lisans öğrencilerinden oluşturduğu

araştırmada video tabanlı blogların öğrencilerin sözlü sunum becerisine etkisini ve vlog hakkındaki görüşlerini araştırmıştır. Çalışmanın bulguları, öğrencilerin sözlü sunum becerilerinin geliştirilmesinde video tabanlı blogların kullanılmasına olumlu tepki verdiğini ve video tabanlı blogların sözlü sunum becerileri üzerinde olumlu etkisi olduğunu ortaya koymuştur. Benzer şekilde Valimbo ve Hartati (2019), ortaokul öğrencileri üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada, vlogdan yararlanmanın telaffuzda iyileşme, dil bilgisel hataların giderilmesi ve kelime bilgisini artacağı yönünde somut sonuçlar sunmuştur. Nugroho ve Anugerahwati (2019), İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin konuşma becerilerini geliştirmeyi ve öğrenme-öğretme sürecinde konuşma performanslarını incelediği çalışması, amacı bakımından diğer çalışmalarla benzerlik gösterse de içeriği bakımından üst düzey sayılabilir. Çünkü çalışmanın kapsamında proje tabanlı öğrenme bulunmaktadır. Vlog aracılığıyla gerçekleştirilen proje tabanlı öğrenmenin, öğrencilerin konuşma becerileri akıcılık, dilbilgisel doğruluk, telaffuz, sözcük dağarcığı, içerik ve dil hassasiyeti olmak üzere altı açıdan geliştirdiği fark edilmiş, vlogun konuşma becerisinin eğitimi üzerindeki işlevselliği ortaya koyulmuştur. Çalışmaların sonuçlarından hareketle ikinci ya da yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde vlogdan yararlanmak, konuşma becerisinin edinimine ve gelişime katkı sunabilir. Ancak bu çalışmalarda hangi dil seviyesindeki öğrencilerin vlogu kullandığı hakkında bir bilgi görölmediği gibi araştırmalarda vlogun doğurabileceği sınırlıklardan da pek söz edilmemiştir. Bunun yanında vlog, hedef kültürün tanıtımı için önemli bir referans olabileceken literatürde buna ilişkin bir bulgu tespit edilememiştir. Sonuç olarak vlogun her dil seviyesindeki öğrenci için uygun olmayacağı, bazı sınırlılıklarının olabileceği ve hedef kültürün tanıtımında etkili bir araç olarak kullanılabileceği gerçeği daha sonra yapılacak çalışmalar için hareket noktası oluşturabilir.

5. ÖNERİLER

- Öğreticiler, öğrencinin hedef dilde konuşma becerisini edinmesi için teknolojinin sunduğu çağdaş öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanabilir.
- Öğreticiler, öğrenenlerin sosyal medya üzerinden iletişim kurmalarını sağlayarak bireysel ya da grup çalışmalarına yönlendirebilir.
- Konuşma becerisinin eğitimi sürecinde vlog; B1, B2, C1, C2 düzeyindeki öğrenciler için daha uygun olabilir.
- Öğrenciler, ikinci/yabancı dilde öğrendiği bilgileri sınıf dışı öğrenme ortamlarında pratik yaparak beceriye dönüştürebilir.
- Öğreticiler, öğrencilerin konuşma pratiği yapması için vlog çekmeye ve sunmaya teşvik edebilir.
- Yabancı öğrencilerden Türk kültürünü yansıtan vlog çekmeleri ve deneyimlerini yansıtmaları istenebilir. Böylelikle Türk kültürü, ikinci/yabancı dil öğrencilerinin gözünden dünyaya tanıtılmış olur.
- Vlog üzerinde etkili olan bilişsel ya da duyuşsal değişkenlere (özyeterlik, tutum, kaygı vb.) ilişkin çeşitli ölçekler geliştirilerek farklı dil seviyelerindeki öğrencilere uygulanabilir.

KAYNAKLAR

- AbuSa'aleek, A. O. (2015). Students' perceptions of English language learning in the Facebook context. *Teaching English With Technology*, 15(4), 60-75.
- Akar, E. (2010). *Sosyal medya pazarlaması: Sosyal webde pazarlama stratejileri*. Ankara: Elif Yayınevi.
- Allam, M. ve Elyas, T. (2016). Perceptions of using social media as an ELT tool among EFL teachers in the Saudi context. *Canadian Center of Science and Education*, 9(7), 1-9.
- Anil, B. (2016). Top-up students second language talk time through vlogs. *Indonesian Journal of EFL and Linguistics*, 1(2), 129-143.
- Baran, E. (2007). The promises of videoblogging in education. In *The Annual Convention of the Association for Educational Communications and Technology*, 10-18.
- Bozavlı, E. (2017). Yabancı dilde öğrenenlerin sosyal medya aracılığıyla sözel dil becerilerinin geliştirilmesine yönelik algıları. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 627-640.
- Bunjan, A. ve Suppasetsee, S. (2017). The video blog based role play lessons to enhance English oral communication skills for tourism students. *International Journal of Educational Administration*, 9(1), 1-16.
- Coşkun, A. (2016). Causes of the 'I can understand English but I can't speak' syndrome in Turkey. *Journal on English Language Teaching*, 6(3), 1-12.
- Council of Europe. (2020). *Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assesment. Companion volume with new descriptors*. Language Policy Programme Education Policy Division, Education Department.
- Çetin, D. (2013). *Bilgisayar destekli prozodi eğitiminin vurgu, ton ve duyguyu algılama ve yansıtma becerilerine etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çetin, D. (2017). Dil becerileri-anlatma (konuşma ve yazma becerileri). H. Develi, C. Yıldız, M. Balcı, İ. Gültekin ve D. Melanlıoğlu (Ed.), *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı I*. cilt içinde (ss. 359-424). İstanbul: Kesit Yayınları.
- Demirel, Ö. (1993). *Yabancı dil öğretimi ilkeler, yöntemler, teknikler*. Ankara: Usem Yayınları.
- Erdem, İ. (2013). *Türkçe öğretimi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Ergün Elverici, S. ve Karadeniz, Ş. (2018). The effects of social media on social presence in teaching a foreign language. *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences*, 4(2), 174-185.
- Fidan, Ö. (2016). Türkçenin yabancı/ikinci dil olarak öğretimi: Konuşma. F. Yıldırım ve B. Tüfekçioğlu (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kuramlar, yöntemler, beceriler, uygulamalar* içinde (ss. 129-154). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Fidan, M. ve Debbag, M. (2018). The usage of video blog (vlog) in the "school experience" course: The opinions of the pre-service teachers. *Journal of Education and Future*, 13, 161-177.
- Gao, W., Tian, Y., Huang, T. ve Yang, Q. (2010). Vlogging: A survey of videoblogging technology on the web. *ACM Computing Surveys (CSUR)*, 42(4), 1-57.

- Göçer, A. (2014). *Türkçe eğitiminde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Güler, C. (2000). Açık ve uzaktan öğrenme ortamlarında video etkileşimliliği. M. Kesim ve T. V. Yüzer (Ed.), *Açık ve uzaktan öğrenmenin teknoloji boyutu* içinde (ss. 345-379), Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Güllülü, M. ve Çetinoğlu, G. (2017). Türkçenin yabancı dil olarak öğreniminde ve öğretiminde sosyal medyanın özellikle Facebook'un yeri. *Turkish Studies (Elektronik)*, 12(34), 205-238.
- Güneş, F. (2016). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Hung, S. T. (2011). Pedagogical applications of vlogs: An investigation into ESP learners' perceptions. *British Journal of Educational Technology*, 42(5), 736-746.
- Hyland, F. (2004). Learning autonomously: Contextualising out-of-class English language learning. *Language awareness*, 13(3), 180-202.
- İşisağ, K. U. ve Demirel, Ö. (2010). Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninin konuşma becerisinin gelişiminde kullanılması. *Eğitim ve Bilim*, 35(156), 190-204.
- Kaçar, I. G. ve Zengin, B. (2009). İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dil öğrenme ile ilgili inançları, öğrenme yöntemleri, dil öğrenme amaçları ve öncelikleri arasındaki ilişki: Öğrenci boyutu. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 5(1), 55-89.
- Kaplan, A. M. ve Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media. *Business Horizons*, 53(1), 59-68.
- Kartallıoğlu, N. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde konuşma eğitimi. H. Karatay (Ed.), *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı* içinde (ss. 315-346). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Kesici, İ. (2018). *Young audiences, Youtube culture and fandom concept in Turkey* (Unpublished doctoral dissertation). İstanbul Bilgi Üniversitesi Institute of Social Sciences, İstanbul.
- Konuk, N. ve Güntaş, S. (2019). Sosyal medya kullanımı eğitimi ve bir eğitim aracı olarak sosyal medya kullanımı. *International Journal Entrepreneurship and Management Inquiries*, 3(4), 1-24.
- Köksal, D. ve Pestil, A. D. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe konuşma öğretimi. A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi/Kuramlar, yaklaşımlar, etkinlikler* içinde (ss. 295-316). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Kurudayıoğlu, M. (2011). *Konuşma eğitimi*. İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Lestari, N. (2019). Improving the speaking skill by vlog (video blog) as learning media: The EFL students perspective. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 9(1), 915-925.
- Maden, S. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde informal ortamlar. A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi/Kuramlar, yaklaşımlar, etkinlikler* içinde (ss. 391-416). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Maden, T. O. (2021). *Türkiye'de dijital yayıncılıkta video günlükler (vloglar)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.

- Mandasari, B. ve Aminatun, D. (2020). Vlog: A tool to improve students' English speaking ability at university level. *Proceedings Uuniversitas Pamulang*, 1(1).
- Maulidah, I. (2017, August). Vlog: The mean to improve students' speaking ability. In *International Conference on English Language Teaching*, 145, 12-15.
- Menekşe, F. (2019). *Bir iş modeli olarak vloggerlık ve YouTube platformunda içerik üretimi* (Yayımlanmamış doktora tezi). İstanbul Bilgi Üniversitesi Lisansüstü Programlar Enstitüsü, İstanbul.
- Molyneaux, H., Gibson, K., O'Donnell, S. ve Singer, J. (2007). *New visual media and gender: a content, visual and audience analysis of YouTube vlogs*. Proceedings of the International Communications Association (ICA 2008), Montreal, Canada, May 22-26.
- Nugroho, W. F. ve Anugerahwati, M. (2019). Project-based learning: Enhancing EFL students' speaking skill through vlog. *Jurnal Pendidikan*, 4(8), 1077-1083.
- Nuhoğlu Kibar, P. (2020). Görünüş özelliklerini buluşturan öğretimsel grafik türü olarak video. M. Kokoç ve H. Ilgaz (Ed.), *E-öğrenmede videolar, uygulamalar ve güncel eğilimler* içinde (ss. 45-60). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Özkan, M. (2008). *İnsan, dil ve iletişim*. İstanbul: 3F Yayınevi.
- Öztürk, M. F. ve Talas, M. (2015). Sosyal medya ve eğitim etkileşimi. *Zeitschrift Für Die Welt Der Türken/Journal Of World Of Turks*, 7(1), 101-120.
- Rakhmanina, L. ve Kusumaningrum, D. (2017). The effectiveness of video blogging in the teaching speaking viewed from students' learning motivation. *Proceedings of ISELT FBS Universitas Ngeri Padang*, 5, 27-34.
- Richards, J. C. (2015). The changing face of language learning: Learning beyond the classroom. *Relc Journal*, 46(1), 5-22.
- Shih, R. C. (2010). Blended learning using video-based blogs: Public speaking for English as a second language students. *Australasian Journal of Educational Technology*, 26(6).
- Sukiman, S. L. (2016). *The use of video-based blogs to enhance ESL students' oral presentation skills* (Unpublished doctoral dissertation). Universiti Teknologi Mara.
- Tanrikulu, L. ve Şihanlıoğlu, Ö. (2019). 2018 (CEFR) Diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi yeni açıklamalar metninde konuşma becerisinin incelenmesi. *International Journal of Language's Education and Teaching*, 7(5), 212-224.
- Taş, S. ve Uğurlu, M. (2019). Dil eğitiminde teknoloji ve sosyal medya etkisi. *Gece Akademi*, 1-13.
- Taşer, S. (2000). *Konuşma eğitimi*. İstanbul: Papirüs Yayınevi.
- Taşköprü, G. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçe sınıflarında konuşma becerisini geliştirmeye yönelik materyal hazırlama* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Tüm, G. (2014). Çok uluslu sınıflarda yabancı dil Türkçe öğretiminde karşılaşılan sesletim sorunları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 255-266.
- Türkiye Maarif Vakfı. (2020). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretim programı*. İstanbul: Türkiye Maarif Vakfı Yayınları.
- Valimbo, I. A. ve Hartati, E. (2019). Vlog to improve students speaking skill: a classroom action research. *KoPeN: Konferensi Pendidikan Nasional*, 1(1), 91-9.

- Ustabulut, M. Y. ve Keskin, S. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alan uluslararası öğrencilerin öğrenme etkinliğini geliştirme amaçlı sosyal medya kullanım-doyum motivasyonları. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(1), 155-173.
- Watkins, J. (2012). Increasing student talk time through vlogging. *Language Education in Asia*, 3(2), 196-203.
- Yalçın, A. (2002). *Türkçe öğretim yöntemleri yeni yaklaşımlar*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yıldırım, G. (2020). Video oluşturma. S. Şahin ve Ç. Uluyol (Ed.), *Eğitimde bilişim teknolojileri içinde* (ss. 411-431). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.